

Jerzy Giedroyc Stanisław Vincenz

Listy 1946–1969

Biblioteka
WIEZI

Instytut
Literatury i
Tłumaczeń
Polskich

Za ważnego pisarza uważali go między innymi Czesław Miłosz i Józef Czapski. Sam Jerzy Giedroyc był bardziej krytyczny – uważał, że w tekstach Stanisława Vincenza „dużo jest rzecz ciekawych, ale to jest wszystko w formie niestrawnej dla czytelnika”. Miał go za „gawędziarza”, który pisze „zbyt obszernie” i „zbyt zawile”. Mimo to publikował w swojej „Kulturze” jego artykuły (choćby tyleż znakomity, co obszerny tekst o fenomenie Mahatmy Gandhiego), a w Instytucie Literackim ogłosił zbiór esejów *Po stronie pamięci*. Rozważał też wydanie *opus magnum* Vincenza, czyli poświęconego historii i kulturze Huculszczyzny eposu *Na wysokiej połoninie* – uznał jednak, że druk tak monumentalnej pozycji przekracza możliwości IL. Co więcej, Redaktor już w pierwszych latach istnienia „Kultury” włączył Vincenza do gremium zwanego „niewidzialną redakcją” – czyli najbliższych współpracowników, którzy mieli proponować tematy i autorów, recenzować kolejne numery pisma, a wreszcie brać udział w prowadzonej z Paryża akcji pomocy dla pisarzy pozostałych w kraju.

Korespondencja między Giedroyciem a Vincenzem pełna jest więc zarówno ocen literackich, uwag dotyczących polityki i historii (choćby relacji polsko-żydowskich i polsko-ukraińskich), a wreszcie analiz ludzkich postaw i wyborów w dramatycznych, było nie było, czasach. Pokazuje wreszcie kulisy prowadzenia przez Giedroycia redakcji najważniejszego pisma polskiej powojennej emigracji politycznej. Zajmujące!

kb

Jerzy Giedroyc, Stanisław Vincenz, *Listy 1946–1969*, Biblioteka „Więzi”, Warszawa 2021.